

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Psycholingwistyka		8.0.8533	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł	translatoryczna
		specjalnościowy	wszystkie
specjalizacja			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Iwona Legutko-Marszałek; dr Magdalena Rozenberg; dr Ewa Andrzejewska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		5 semestr - 2 ECTS	
Sposób realizacji zajęć			
zajęcia w sali dydaktycznej			
Liczba godzin			
Wykład: 15 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2021/2022 zimowy			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)	niemiecki		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Zaliczenie na ocenę		
	Formy zaliczenia		
	referat		
	Podstawowe kryteria oceny		
	Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:		
	• czynnego udziału w zajęciach,		
	• przygotowania referatu na temat wskazany przez prowadzącego.		
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			
K_W03, K_W07, K_W08			
K_U04, K_U05, K_U10, K_U11, K_U15, K_U17, K_U18			
K_K01, K_K02			
referat			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
Zaliczenie przedmiotów wymaganych na I i II roku filologii germańskiej			
B. Wymagania wstępne			
Znajomość języka niemieckiego w stopniu zaawansowanym.			
Cele kształcenia			

Celem niniejszych zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu psycholingwistyki.

Treści programowe

Psycholingwistyka – założenia, metody i zastosowanie. Mózg jako centrum wszystkich procesów kognitywnych i językowych. Procesy składające się na ludzkie poznanie (spostrzegawczość, przetwarzanie informacji, zapamiętywanie, odtwarzanie, wyobrażenia, uwaga, uczenie się, myślenie). Pamięć – rodzaje, pojemność i rola w uczeniu się języka obcego. Leksykon mentalny (lokalizacja, struktura, organizacja i funkcjonowanie u osób jednojęzycznych i dwujęzycznych). Przyswajanie języka pierwszego. Przyswajanie języka drugiego. Uczenie się języka drugiego i towarzyszące mu zjawiska (interlanguage, transfer, code-switching). Dwujęzyczność – definicje i typologia. Czynniki biologiczne, psychologiczne i socjalne warunkujące skuteczne uczenie się języka drugiego. Neurolingwistyka – założenia, metody i zastosowanie. Mówienie i pisanie jako procesy składowe produkcji językowej. Słuchanie i pisanie jako procesy składowe percepcji językowej. Produkcja językowa – teorie i modele. Percepcja językowa – teorie i modele. Znaczenie a pojęcie. Proces tłumaczenia.

Wykaz literatury

Wykaz literatury

- Börner, W. / Vogel, K. (1997): Kognitive Linguistik und Fremdsprachenerwerb. Tübingen: Gunter Narr Verlag
- Butzkamm, W. (1993): Psycholinguistik des Fremdsprachenunterrichts. Tübingen und Basel: A. Francke Verlag
- Coseriu, E. (1988): Sprachkompetenz. Tübingen: A. Francke
- Dietrich, R. (2002): Psycholinguistik. Stuttgart - Weimar: Verlag J.B. Metzler
- Felix, S. (1982): Psycholinguistische Aspekte des Zweitsprachenerwerbs. Tübingen: Narr
- Friederici, A.D. (1999): Enzyklopädie der Psychologie. Sprachrezeption. Göttingen – Bern – Toronto - Seattle: Hogrefe
- Herrmann, Th. / Grabowski, J. (1994): Sprechen. Psychologie der Sprachproduktion. Heidelberg, Berlin, Oxford: Spektrum Akademischer Verlag
- Herrmann, Th. / Grabowski, J. (2003): Enzyklopädie der Psychologie. Sprachproduktion. Göttingen – Bern – Toronto - Seattle: Hogrefe
- Klein, W. (1984): Zweitspracherwerb. Eine Einführung. Königstein: Athenäum Verlag
- Linke, D. (1996): Das Ich und sein Gehirn. Neuropsychologische Betrachtungen zur Hirnforschung. Albert Reif im Gespräch mit Detlef B. Linke. In: Lettre 32, 26-33
- List, G. (1995): Zwei Sprachen und ein Gehirn. Befunde aus der Neuropsychologie und Überlegungen zum Zweitspracherwerb. In: Fremdsprache Deutsch – Sondernummer
- Markowitsch, H.J. (1997): Neuropsychologie des menschlichen Gedächtnisses. Spektrum der Wissenschaft 4, 27-28
- Rickheit, G. / Herrmann, Th. / Deutsch, W. (2003): Psycholinguistik. Ein internationales Handbuch. Berlin - New York: Walter de Gruyter
- Schwarz, M. (1996): Einführung in die Kognitive Linguistik. Tübingen: A. Francke Verlag
- Schwarze, Ch. / Wunderlich, D. (1985): Handbuch der Lexikologie. Königstein: Athenäum
- Vollmer, H. (1982): Spracherwerb und Sprachbeherrschung. Untersuchungen zur Struktur von Fremdsprachen-fähigkeit. Tübingen: Gunter Narr Verlag
- Wode, H. (1993): Psycholinguistik. Eine Einführung in die Lehr- und Lernbarkeit von Sprachen. Ismaning: Max Hueber Verlag

Kierunkowe efekty kształcenia

P6U_W, P6S_WG, P6S_WK
P6U_U, P6S_UW, P6S_UK, P6S_UO, P6S_UU
P6_UK, P6S_KK

K_W03, K_W07, K_W08
K_U04, K_U05, K_U10, K_U11, K_U15, K_U17, K_U18
K_K01, K_K02

Wiedza

K_W03, K_W07, K_W08

Absolwent:

- ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu psycholingwistyki w systemie nauk humanistycznych,
- zna podstawową terminologię filologiczną w języku niemieckim z zakresu psycholingwistyki,
- ma uporządkowaną wiedzę ogólną, dotyczącą teorii i metodologii z zakresu dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku filologia germańska, tzn. literaturoznawstwa, językoznawstwa, teorii przekładu i glottodydaktyki,
- ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie dyscyplin, właściwych dla kierunku filologia germańska,
- zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych gatunków tekstowych, pisemnych i ustnych, właściwych dla wybranych tradycji lub szkół badawczych w zakresie językoznawstwa,
- ma podstawową wiedzę o kompleksowej naturze języka, jego złożoności, rodowodzie, historycznej zmienności oraz o sposobach funkcjonowania w różnych zakresach komunikacji,
- ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym,
- ma podstawową wiedzę o podobieństwach i różnicach pomiędzy studiowanym językiem obcym a językiem ojczystym,
- ma podstawową wiedzę o funkcjonowaniu nauczyciela języka obcego w środowisku interkulturowym i wielokulturowym.

Umiejętności

K_U04, K_U05, K_U10, K_U11, K_U15, K_U17, K_U18

Absolwent:

- potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł mówionych i pisanych,
- posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie językoznawstwa,
- umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego,
- posiada podstawowe umiejętności tłumaczenia różnych gatunków tekstów, pisemnych i ustnych, z języka obcego na ojczysty i odwrotnie.

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K02

Absolwent:

- zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się,
- potrafi pracować i współdziałać w grupie, przyjmując w niej różne role,
- efektywnie organizuje swoją pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania,
- ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i Europy oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie,
- rozumie potrzebę uczestniczenia w życiu kulturalnym i zachęcania innych do kontaktów z kulturą.

Kontakt

iwona.legutko@ug.edu.pl